

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

ADALET KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

29 Nisan 2014 Salı

ADALET KOMİSYONU
GÖRÜŞME TUTANAKLARI

29 Nisan 2014 Salı

----0----

K O N U

Sayfa

**Basın Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Tasarısı**

1:17

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:17

Bülent ARINÇ (Başbakan Yardımcısı)	(Bursa)	1:3, 6:7, 16:17
Murat BAŞESGİOĞLU	(İstanbul)	3
Ali Rıza ÖZTÜRK	(Mersin)	3:4, 10:11
Osman Oktay EKŞİ	(İstanbul)	4:5
Turgut KAZAN (Basın Konseyi Yük.Kur.Üyesi)		6
Bengi YILDIZ	(Batman)	7:8
Rıza TÜRMEK	(İzmir)	8:9
Recep ÖZEL	(Isparta)	9
Hadi ÖZİŞİK (İnternet Medyası Derneği Başkanı)		12:13
Gökhan KÜÇÜK (Türkiye Gazeteci Cem.Hukuk Danışmanı)		13:15
Nazmi BİLGİN (Gazeteciler Cemiyeti Başkanı)		15:16

Açılma Saati: 15.35

Kapanma Saati: 17.20

BİRİNCİ OTURUM

29 Nisan 2014 Salı

Açılma Saati: 15.35

BAŞKAN: Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP: Mustafa Kemal ŞERBETÇİOĞLU (Bursa)

_____0_____

BAŞKAN – Komisyonumuzun çok değerli üyelerini, misafir üyelerini, Başbakan Yardımcımızı, davetlileri ve diğer katılanları saygıyla selamlayarak oluşan yeter sayı temelinde toplantımızı açıyorum.

Çalışmalarımızın hayırlı olmasını temenni ediyorum. Ayrıca, milletvekili arkadaşlarımızın yeni mekânlarının ve Komisyon çalışma salonumuzun da iyiliklere vesile olmasını temenni ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bugünkü tanımlı gündemimiz, Basın Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'dır.

Toplantımıza katılanları sizlerle paylaşmak istiyorum.

(Bürokratlar tanıtıldı)

Değerli Bakanım, herhâlde Komisyonumuzu genel olarak bilgilendirme ihtiyacı hissedersiniz; siz veya tensip edeceğiniz bir bürokrat...

Buyurun Bakanım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BÜLENT ARINÇ (Bursa) – Sayın Başkan, değerli üyeler, saygıdeğer konuklar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de bu yeni Komisyon odamızın, çalışma mekânımızın verimli, hayırlı çalışmalara vesile olmasını candan temenni ediyorum. Sanıyorum ilk toplantımızı bugün yapıyoruz; bu, benim için de büyük bir mutluluk.

Basın Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı üzerinde görüşmeler yapacağız. Benim kısa bir takdimim olacak müsaadenizle.

İnternet'in ülkemize girişinden itibaren İnternet gazeteciliği de gündemimize girmiş ve hızla mesafeyi katetmiştir. Hemen hemen bütün yaygın ve yerel medya kuruluşlarının kendi adıyla yayın yaptığı İnternet haber siteleri mevcut olduğu gibi, bağımsız İnternet haber sitelerinin sayısı da hızla artmaktadır.

İnternet gazeteciliği, başta haberi verme hızı olmak üzere pek çok yönden yazılı basın sınırlarını zorlamaktadır. İnternet medyasının yaygınlaşmasıyla birlikte İnternet ortamında basın özgürlüğü, kişisel hak ve özgürlüklerin korunması, telif hakları, reklam payları ve İnternet üzerinden haber yayını yapan kuruluşların basın kartı sahibi olması, İnternet ortamında yayın yapan gazetelerin basılı gazetelerin sahip olduğu haklardan yararlanamaması ve dolayısıyla tabi olduğu sorumlulukların dışında kalması bütün bu sorunlarla birlikte gündeme gelmiş ve İnternet medyasına ilişkin bir yasal çerçevenin çizilmesi zorunluluğu ortaya çıkmıştır.

Türkiye Büyük Millet Medisinde kurulmuş olan Bilişim ve İnternet Araştırma Komisyonunun hazırlamış olduğu sonuç raporunun "İnternet Medyası" kısmında yer alan görüş ve öneriler de bu zorunluluğa işaret etmekte olup tasarımızda bu önerilerin karşılandığı görülecektir.

Bu komisyon raporunun 145'inci önerisinde "İnternet yayıncılığının Basın Kanunu kapsamında yayıncılık, çalışanlarının ise basın çalışanı sayılabilmesini teminen; İnternet haber sitelerince İnternet ortamında yapılan yayınların Basın Kanunu'nun kapsamına alınması, Basın Kanunu'nun ve ilgili diğer mevzuatın bu amaçla yeniden düzenlenmesi, bu sayede İnternet medyasını da içeren kapsamlı bir mevzuatın oluşturulması ve bu mevzuatta haber üzerindeki hak sahipliğinin tespiti hususuna da yer verilmesi önem arz etmektedir." diyor, 146'ncı öneri ve diğer önerilerde de bu konuda bizlere bir görev yüklüyor.

Bu çerçevede, Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü koordinasyonluğunda ilgili kurumlar olarak Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı, Basın İlan Kurumu

temsilcilerinin katılımıyla oluşturulan çalışma grubunca hazırlanan taslak üzerinde Türkiye Halkla İlişkiler Derneği, Radyo Televizyon Yayıncıları Federasyonu, Radyo Televizyon Yayıncıları Meslek Birliği, Türkiye Gazeteciler Federasyonu, İnternet Yayıncıları Derneği, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti, Medya Derneği, Gazeteciler Cemiyeti ve Tüm İnternet Medyası Derneği gibi ilgili basın meslek kuruluşlarından görüşlerini bildirmeleri istenmiş, bunlardan Türkiye Halkla İlişkiler Derneği, Radyo Televizyon Yayıncılar Federasyonu, Radyo Televizyon Yayıncıları Meslek Birliği, Gazeteciler Cemiyeti, Tüm İnternet Medyası Derneği tarafından bildirilen görüşler de değerlendirilmek suretiyle uzun bir çalışma süreci sonunda bu kanun tasarısı, taslağı hazırlanmıştır.

Tasarımızla İnternet haber sitelerinin 5187 sayılı Basın Kanunu kapsamına girmelerinin önü açılmaktadır. Buna bağlı olarak, İnternet haber sitelerinde çalışanların 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun'un yani bilinen adıyla Basın İş Kanunu'nun sağladığı iş ve sosyal güvenceden yararlanmalarına imkân sağlanmaktadır. İnternet haber sitelerinin sahip ve çalışanlarının basın kartı alabilmeleri imkânı getirilmekte, İnternet haber sitelerinin resmî ilan ve reklam yayınlamaları için gereken değişiklikler yapılmakta, İnternet haber sitelerinin 5651 sayılı Kanun'da yer alan yükümlülükleriyle sorumluluklarının da devam etmesi öngörülmektedir.

Sayın Başkanım, tasarı öncelikle tali komisyon olarak Avrupa Birliği Uyum Komisyonuna da gönderilmiştir. Avrupa Birliği Uyum Komisyonundan sanıyorum bugün gelen veya dün gelen komisyon raporunda da genelde tasarı olumlu karşılanmış, bazı önerilerle birlikte asıl komisyon olan Adalet Komisyonumuza sunulmuş bulunmaktadır.

İzin verirseniz bir kaç cümleyle de bu tasarı ve taslak üzerinde yaptığımız çalışmaları kısaca anlatmak istiyorum.

Özellikle medya kurumlarından sorumlu bir Bakan olarak görevlendirildiğimde birkaç konuya dikkat ettim. Bunlardan birisi Basın Kanunu yeni çıkmıştı, 2004'te yapılan bir şurayla birlikte 2005'te de yasalarmıştı. Basın Kanunu'ndan da doğrusu çok fazla bir şikâyet yoktu, özgürlükçü bir Basın Kanunu olduğu yönünde de arkadaşlarımızla görüş birliği içindeydik. Bu kurumlardan sadece Radyo ve Televizyon Üst Kurulunda kanun yirmi senelik bir kanundu yani 1994, tevafuk oldu, bugün RTÜK'ün 20'nci kuruluş yılı dönümünü kutladık. Orada bazı Anayasa Mahkemesi kararlarıyla doğan boşluklar, bazen de Avrupa Birliği Medya Yönergesi'nin dışında kalan hükümlerle tanınmaz, birbiriyle ahengi, akordu kalmamış bir kanun önümüzde duruyordu. İlk olarak RTÜK Kanunu'nu yenilemek amacıyla takriben bir seneye yaklaşan bir çalışma yaptık, paydaşlarımızla bunları paylaştık ve 2011 Mart ayında yeni RTÜK Kanunu kabul edildi ve yürürlüğe girdi. Anayasa Mahkemesine müracaat edilmişti Cumhuriyet Halk Partisi tarafından, sonradan verilen kararla da Anayasa'ya aykırılık itirazı reddedildi, RTÜK Kanunu yürürlüğe girdi.

Bir eksiğimiz, özellikle İnternetteki gelişmeleri takiben İnternet haber siteleriyle ilgili biraz önce okuduğum komisyon raporundaki önerilere de bakarsak bir şeyler yapmamız gerektiğini düşündük, İnternet medyasıyla ilgilenen değerli arkadaşlarımız da bizi bu konuda hem teşvik ettiler hem yol gösterdiler. Bu geniş, bu sınırsız dünyada ve artık gazetelerin yerini de haber sitelerinin de almaya başladığını gördüğümüzde bir yasal çerçeve içerisinde bazı hak ve imkânların da İnternet haber sitelerine verilmesi gerektiğini kabul ettik. Elimdeki belgeler genelde 2011 tarihini taşıyor. Biz 2011'de bu işe başlamışız, mektuplarımızı o tarihte yazmışız ve daha sonra da gelen cevaplar üzerinde bazı revizeler yaptık ama sonraki taslağımızda hemen hemen esasa bağlı kalmak suretiyle bugünkü hâline getirildi. Tabii, buradaki hedefimiz İnternetteki paylaşım siteleri değildir, İnternetteki haber siteleridir. Haber sitelerinin ne olduğunu da hem Basın Kanunu içerisine tarifleriyle birlikte koymalıyız hem de ilgili mevzuatın hepsi önümüzde mevcut, onlardan istifade ettik. Kendileri bildirimde bulunmak suretiyle Basın Kanunu'nun sağladığı haklardan, imkânlardan yararlanacaklardır. Bu, gönüllülük esasına dayalıdır yani bir İnternet haber sitesi "Ben bu kanun kapsamında değerlendirilmek istiyorum." dediğinde âdeta bir yazılı veya süreli basının çıkışındaki şartlar gibi çalıştırabileceklerini, kimliğini ve diğer istediğimiz belgeleri sunacaklar ve bunun üzerine kendilerine gazeteci mesleğini yapan kişi olarak basın kartı verilecek, tanımı yapılacak, işte söyledığımız gibi ilan ve reklamlardan haklarıyla istifade edecekler. Çünkü bugün yazılı basında 300 bin, 500 bin satan gazetelerin yanında 1 milyon, 2 milyon, 3 milyon tıklanan ve ilgiyle takip edilen haber sitelerinin de bulunduğunu biliyoruz. Bunlar eleman çalıştırıyorlar, yazılar yazıyorlar, ilginç haberler buluyorlar ve önemli bir alanda büyük bir boşluğu dolduruyorlar. Dolayısıyla "Ben, hayır, bu kanun kapsamına girmeyeceğim." diyene bir yaptırımımız yok, onlar genel hükümlere göre bugüne kadar nasıl geldilerse bundan sonra da öyle devam edecekler ama "Ben yeni haber sitemi buna göre kurmak istiyorum." veya "Mevcut haber sitemi kanunda tanımlanan usule uygun hâle getirmek istiyorum." derlerse onlar için bu kanunumuzda belli şartlar vardır, zorlayıcı bir hüküm yoktur.

Değerli Başkanım, biz bu kanun üzerinde çalışırken önümüze büyük engeller çıktı. Doğrusu ben arkadaşlarımıza verdiğim sözleri zamanında yerine getirmediğim çünkü o tarihlerde, işte, yasama döneminin başında, o bitti, öbür yasama döneminin başında, talik etmek zorunda kaldık. Bunun da sebebi bilişim dünyasında, İnternet dünyasında yaşanan olumsuz gelişmeler oldu, bugün de o

tartışmalar devam ediyor. Her ne kadar biz bize itiraz eden kişilere “Bunlar İnternet haber sitesidir, bunlarla ilgili bir sorun yok, bunların kanun tarafından desteklenmesi gerekir, yanlış anlamayın.” dedikse de birileri bunun da içine cezai hükümler koymak için ısrarcı oldular. Üzerinde çok fazla çalıştık ama bizim tavrımız şu oldu: Biz pozitif bir düzenleme yapmak istiyoruz, bu taslağın içerisine bir cezai hüküm koymayacağız. Aslında bununla ilgili bir kanun beş altı seneden beri var bildiğiniz gibi. Bilişim suçlarıyla ilgili, işlenen takibat nasıl yapılacak, hangi cezalar verilecek, o genel hükümlerin dışında ayrıca haber sitelerinde kişiler adına şahsi hürriyeti bağlayıcı ceza koymak gibi bir düşüncemiz yok, eğer siz öyle düşünüyorsanız biz bundan vazgeçiyoruz deme noktasına geldik. Arada üç yıllık bir gecikme vardır. 2011 ortalarında başladığımız bir çalışmayı bugün sizlerin değerli düşünceleriyle ve takdirleriyle uygun olursa sonuçlandırmak istiyoruz ve Meclis tatile girmeden önce de yasalaştırmaya çalışacağız bütün gayretimizle.

Ben bu imkânı verdiğiniz için teşekkür ederim.

Arkadaşlarımızın soruları olacaksa onları cevaplandırırken diğer konulara girebilirim.

Tekrar başarılar diliyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, geneli üzerinde söz isteyenleri kaydedelim fakat İstanbul Barosu Başkanımız kısa bir süre sonra İstanbul’a dönmek durumunda. Oktay Bey de “Acaba başta söz verebilir misiniz?” dediler. Arkadaşlarımıza ben bakıyorum, vücut dilleriyle bunu okeylerlerse ben her iki arkadaşla söz vereceğim. Her ikisi de mücmel, kısa konuşma yapacaklardır eminim çünkü deneyimli kişiler.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, usule ilişkin, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Yani müzakereye geçmeden evvel mi?

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Müzakereye geçmeden.

BAŞKAN – Tabii Murat Bey, usul olunca buyurun üstadım. O konuda herhâlde söz vereyim arkadaşlar.

Buyurun Murat Bey.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, Sayın Başbakan Yardımcımız, değerli Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; ben de bu yeni salonda ilk toplantımızın Parlamentomuzda, yasama çalışmalarımıza hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Sayın Başkanım, usule ilişkin arzım şudur: Epeydir üzerinde çalışılan bir kanun tasarısı şu anda önümüzde ancak ifade özgürlüğü gibi hem bizim hem de bütün dünyanın tartıştığı bir düzenlemeyi burada görüşeceğiz. Mutlaka burada sektör temsilcilerinin de katkıları olmuş, Bakanlığımızın ve ilgili kuruluşların da katkıları olmuş bir pozitif düzenlemeden söz edilmekle birlikte, burada bazı hükümlerin ifade hürriyetini kısıtlayıcı yöndeki hususlar da var. Örneğin, resmî ilan verilmesi, resmî ilanın kesilmesi...

BAŞKAN – Evet, 7’nci madde.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – ...basın kartının iptal edilmesi gibi cezai yaptırım olmayan ama meslek hayatını bir yargı kararına bağlamaksızın sona erdirebilecek çok ciddi sonuçları olacak düzenlemeler var, bunun gibi bunları çoğaltmak mümkün. Mesela Avrupa Birliği müktesebatında böyle bir zorunluluğumuz yok, trafik bilgilerinin saklanma zorunluluğunu Avrupa Adalet Divanı nisan ayında -malum- iptal etti, böyle bir zorunluluk da artık söz konusu değil ama bu yasada, bu tasarıda bu düzenlemelerin var olduğunu görüyoruz. Eğer gerçekten basın hayatımızda yeni bir soluk, yeni, özgür, bağımsız bir çerçeve olarak gördüğümüz İnternet haberciliğini ayakları tam yere basan bir şekilde düzenlemek istiyorsak müsaade edin, bir alt komisyon kuralım, sektör temsilcilerini biz dinleyelim, Bakanlık temsilcilerini, baroları, bütün sektörün değerli temsilcilerini dinleyelim ve bu yasanın mükemmel bir şekilde çıkmasına katkı sağlayalım. Bu sebeple bir alt komisyon önerimiz var Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak bunu arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, ben de inceledim tabii tasarımı. Murat Bey 7’nci maddeye işaret etti, o müzakereleri de yaptık. 7’nci madde, sanıyorum madde müzakeresi sırasında dönüştürülebilir. Bu dâhil diğer maddeler sivil toplumun katılımıyla oluşmuş, biz isterseniz bir müzakere yapalım, bu talebi o aşamada, bu müzakere ihtiyacına göre o aşamada arkadaşlarımızı dinleyelim. İşaret ettiğiniz 7’nci madde hususi bir müzakereyi hak eden bir maddedir, 7’nci maddedir o.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Ben Ali Rıza Bey, iki arkadaşla söz vereyim diyorum. Siz de mi usul?

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Usul.

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Evet, Sayın Başkan, şimdi bu kanun tasarısı geldiği zaman ilk görünüşte çok önemli ciddi farklılıklar yok gibi gözüküyor idi. Ancak ben de bu kanun tasarısını incelediğimde gerçekten kabul edilemez nitelikte pek çok madde ve hüküm var hatta Anayasa'ya aykırılık içeren hükümler de var. Dolayısıyla yani şöyle değerlendirip “Ya, bu yasada gerçekten çok önemli bir madde yok.” deyip bu anlayışla bunu görülemeyiz. Örneğin tasarının 5'inci maddesinin, 7'nci maddesinin bu hâliyle kabul edilmesi hiç mümkün değil. Yine 9'uncu maddesi, yine 10'uncu, 11'inci, 12'nci ve 13'üncü maddeleri gerçekten yeniden enine boyuna tartışılmaya ihtiyaç duyulan maddeler. O nedenle, ben de, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak biz de MHP Grubuyla bu konuda aynı düşünüyoruz. Burada teknik elemanlar ve ilgili kurum ve kuruluştaki arkadaşlarımız düşüncelerini anlatsınlar, biz de onların değerlendirmelerini de dikkate alarak bu konuyu bir alt komisyonda görüşelim ve burada genel olarak, parti grupları olarak biz geneli üzerinde görüşmeler yaparak zaman kaybetmeyelim. Sadece teknik eleman arkadaşlarımızın ve ilgili kurumların görüşünü aldıktan sonra, alt komisyon değerlendirmelerini de yaptıktan sonra bence bunu görüşsek çok iyi olur. Bana da aslında başlangıçta bu hakikaten bir günde görüşülebilecek gibi gelmişti çünkü sadece elektronik medyadaki çalışan gazetecilerin, daha doğrusu o elektronik medyada çalışan kişilerin Basın Kanunu kapsamına alınmasıymış gibi gözüküyor, aslında öyle değil, gerçekten içerisine dinamitler konulmuş bu kanun tasarısının. Basın özgürlüğüne pek çok konuda ters düşen düzenlemeler var, o nedenle bir alt komisyon kurulması bizim de talebimizdir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, Oktay Bey, buyurun.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Sayın Başkan, zannediyorum bendenize geneli üzerinde konuşma hakkı verdiniz, teşekkürlerimi sunuyorum.

BAŞKAN – Hem ayrıca teknik olarak Ali Rıza Bey'in, arkadaşların işaret ettiği ağrazlar var mı? Çünkü sizin sahanız, bizi aydınlatın.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Gerçi sözlerimin sonunda o noktaya değineyim diye düşünüyordum ama bendeniz bildiğiniz gibi Komisyonun üyesi değilim, herhangi bir şekilde öneride bulunma bağlamında yetkim yok ama izninizle katıldığımı baştan arz edeyim. Şundan dolayı: Bu kanun tasarısı gerçekten ilk bakışta, özellikle 1'inci maddesi açısından yaklaşıncı Sayın Başbakan Yardımcımızın da ifade ettiği gibi pozitif bir düşünceyi ve sektörün ihtiyacına yanıt verecek bir düzenlemeyi getiriyormuş gibi görünüyor.

İzin verirsiniz o nokta çok önemli Sayın Başkan. Gerçi İnternet bağlantılı hükümler vesaire açısından üzerinde durulacak pek çok nokta var ama 5953 sayılı Yasa, burada tasarının içinde sadece 1'inci maddede kaçınılmaz olarak yer alıp diğerlerinde yer almayan bir bağlantıyı ifade ediyor. 5953 sayılı Yasa, Türk basınından -Avrupa Birliği Komisyonunda da bu kanaatimi arz ettim oradaki arkadaşlara- şikâyet konusunda, gelmiş geçmiş bütün siyasi iktidarların ve tabii bu iktidarın da dile getirdiği hususlardan pek çoğuna yanıt verme potansiyelini taşıyan bir yasadır. 5953 sayılı Yasa, gazetecilerin görevlerini herhangi bir baskı altında kalmadan yerine getirmelerini sağlamak amacıyla ilk defa 1952 yılında yürürlüğe girdi Sayın Başkan. 1952 yılında yürürlüğe giren yasanın önemli hükmü gazeteci ile işveren arasında yazılı bir sözleşme yapılmasını emreden hükümdü. Fakat bu hükmün yaptırımı, hatırımda kaldığına göre, 20-25 lira gibi bir para cezasını içerdiği için o da işveren açısından hiç de kale alınmayacak bir yaptırım olduğu için 1952 yılında yürürlüğe giren yasa maalesef uygulamaya girmedik çünkü işverenler o tarihten beri -hatta o tarihte demeyeyim, izin verirsiniz Ceride-i Havadis'e, 1840'a kadar giderek söyleyeyim- medya dünyasında ucuz, güvencesiz eleman çalıştırarak bugüne kadar geldiler. İşte onu engellemek ve kaliteyi medya dünyasına sokabilmek için o tarihte duyulan ihtiyaç 5953 sayılı Yasa'nın Demokrat Parti zamanında çıkmasını sonuçlandırdı. Fakat, arz ettiğim gibi, gazete sahipleri -o tarihte sadece gazeteden söz ediyoruz veya ajanstan- bu kadar yaptırımı dikkate alınmayacak bir Yasa'nın gereğini yerine getirmediler.

O tarihte Sayın Başkan, Türk basının meslek hastalığı veremdi, gıdası da çay ve simitti. Bu ne kadar ağır bir istismarın söz konusu olduğunu ortaya koyacak bir ifadedir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – “Pnömokonyoz” olmalı ama.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Efendim?

BAŞKAN – Pnömokonyoz olmalı, verem o zaman amiyane bir tabir. Evet, pnömokonyoz, akciğer kanseri.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Çok açık arz ediyorum Sayın Başkan: Verem, çay, simit bir gazetecinin hayatının belli nirengi noktalarıydı. Bu istismarı önleyebilmek için, 27 Mayıs yapıcısı olan Millî Birlik Komitesi 4 Ocak 1961 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanan bu 212 sayılı Yasa'yı çıkardı. Maksud, 5953'ü uygulamayan işverenlere çalışan, güvenceye sahip, görevini

bihakkın yapan, kaliteli gazeteciyle bundan sonra yola devam etme mecburiyetini tahmil etmektir. Fakat yasanın bir iki aşırı hükmü -her gün yüzde 5 faiz tahakkuk eder borçlarda gibi- ve bir de yaptırımının maalesef şu anda 200 liradan ibaret olması, yine, 5953'ün yahut bir diğer ifadeyle 212 sayılı Yasa'nın yaşama girmesini engelledi.

Sayın Başkan, bugün bendenizin bir rapor vesilesiyle yaptığım çalışmaya dayanarak arz edeyim: 5 gazeteciden sadece 1'inin 212 sayılı Yasa'ya dayalı olarak, göre mukavelesi var işverenle. Bu, yazılı basında yani henüz İnternet basını dünyasına girmeden olan rakamdan söz ediyorum. Böyle bir tablo, istismarın devam ettiğini, gazetecilikte kalitenin dirseklendiğini ve ucuza mal olan gazeteciyle bu işi yürütmenin de işte sizlerin, sizden önceki iktidarların ve gelmiş geçmiş bütün iktidarların, çoğu kez haksız bendenize göre ama yer yer de haklı şikâyetlerinin kaynağıdır. O nedenle, şu anda Sayın Başbakan Yardımcımız da buradayken kendisinin de huzurunda özellikle dikkatinizi çekmek isterim ve kendilerinin de dikkatini çekmek isterim. Şu anda Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda 5953 sayılı Yasa'yı tadil eden 212'nin değiştirilmesini, güncel hâle getirilmesini ve bütün İnternet medyası dünyasındaki meslektaşlarımız da dâhil olmak üzere hepsinin güvenceye kavuşturulmasını öngören, talep eden yasa teklifi iki senedir rafta beklemektedir. Eğer Başbakan Yardımcımız da konunun siyasi de sorumlusu olarak -ki bir başka vesileyle daha kendilerinin dikkatini çektiğimi hatırlıyorum- konuya ilgi gösterirlerse umarım şu 5953'ün buna entegre edilmesi, bu yeni tasarıya entegre edilmesiyle ilgili mesele daha kökünden çözülmüş olur düşüncesindeyim.

Sayın Başkan, bu konuyla ilgili düşüncelerimi arz ettikten sonra, izin verirsiniz tasarıya ilişkin diğer konulara da değinmek istiyorum. Tasarı, hakikaten, anladığım kadarıyla meslek kuruluşlarının da katkısıyla belli bir noktaya getirilmek için hazırlanmış, doğru. Ama 5187 sayılı Yasa 2004 yılında çıktı. Hakikaten demokratik bir anlayışın ürünü ve gelmiş geçmiş basın yasalarının da en iyisi olan yasadır. Bu konuda yeri geldikçe teşekkürlerimi hep ifade ettim ve bu vesileyle de tekrar ediyorum. Bu, Adalet ve Kalkınma Partisi döneminin yasasıdır, altını da bu vesileyle çizmek isterim. Ancak, ona onunla entegre olsun diye getirilen bu yeni yasa maalesef -tanımlamamı, tarifimi yahut benzetmemi bağışlayın lütfen- arabanızın lastiği patladı yolda, başka bir çözüm bulamadınız, bir motosikletin lastiğini arabanıza takarak yola devam etmek istiyorsunuz, buna benzeyen bir, 5187'yle uyumu olmayan yasa tasarısı hâlinde buradadır. Yani, bir başka, şöyle söyleyeyim: Otobüse araba parçası takıp da sonuç almaya kalkarsınız ne kadar başarılı olacaksınız, üzgünüm ki bu getirilen, iyi niyetli olduğunu da 1'inci maddeden anladığımı ifade ettiğim yasa o tür sakıncaları içerecektir.

Somut olarak arz edeyim Sayın Başkan: 7'nci madde, bu yasanın önemli maddelerinden, en önemli maddelerinden birini teşkil ediyor. Resmî ilan alabilmeniz için -resmî reklam da tabii- ve basın kartı alabilmeniz için İnternet gazeteciliğinde çalışan gazeteciyseniz, savcılığa başvurulacak, "Ben İnternet haberciliği yapan bir yayımın sahibiyim." denecek. Orada çalışanlar da 212 çerçevesinde mukavele yaparak ve basın kartı alarak görevlerine devam edecekler. İyi ama bugün herhangi bir gazetede çalışan herhangi bir gazetecinin, diyelim A gazetesinde, herhangi bir bürokratin canının istemesi nedeniyle veya kendisine göre haklı bir gerekçe bulup da üzerine gitmesi sonucunda basın kartını onun elinden alması mümkün değildir. İsterseniz Cumhuriyet gazetesini sayın, isterseniz Akit gazetesini sayın yahut isterseniz Anadolu'nun 300 satan herhangi bir gazetesini de sayın. Hiçbir bürokrat karar verip "Senin hakkında soruşturma başladı." veya "Herhangi bir tahkikat söz konusu olduğu için basın kartını elinden alıyorum." diyemez. Ama buraya, bu İnternet gazeteciliğine dâhil olan gazetecinin, TİB Başkanı sıfatlı bürokratımızın, soruşturma gerekçesi kullanarak, elinden Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğünün verdiği basın kartını aldırması, iptal ettirmesi mümkün. Sadece o da değil. Başlamış herhangi bir soruşturma, muhatapı suçlu mu değil mi belli değil, her vesileyle dile getirdiğimiz masumiyet karinesi ortada ama "Soruşturma başladı." diye resmî ilanını da bir kaleme iptal edip o İnternet yayıncılığı yapan meslektaşımızı ekmeğe muhtaç hâle getirmek mümkün. Bunun özgürlükçü anlayışla yani tasarının pozitif bir düşünceyle getirildiği iddiasıyla kabilitele değildir Sayın Başkan.

Ben daha fazla vaktinizi almayayım. Birçok başka husus var ama son bir noktaya değinip sözlerimi tamamlamak istiyorum. Sayın Başkan, az önce teşekkürle sözünü ettiğim 5187 sayılı Basın Yasası'nın en önemli hükmü gazetecinin haber kaynağını koruma hakkıdır. Bu, gazetecinin kutsalıdır. Tıpkı -zaten bildiğim kadarıyla avukatlık da yaptınız- avukatın kendi müvekkiliyle arasındaki hukuk gibi, tıpkı doktorun kendi hastasıyla arasındaki hukuk gibi. Bunlar bu mesleklerin kutsallarıdır. Geçenlerde çıkarılan İnternet'le ilgili -maalesef- fevkalade vahim yasa, artı, arkasından çıkarılan Millî İstihbarat Teşkilatıyla ilgili daha da vahim yasa her türlü kutsala TİB Başkanının ve MİT görevlisinin girip her bilgiyi alma hakkını onlara verdi. Bu getirilen tasarı İnternet gazeteciliğinde de maalesef o tahribatı misliyle içeriyor. Yani, gazetecinin haber kaynağını ve isterse TİB Başkanının sorup alma hakkını ona veriyor ve gazetecinin kutsalını tarumar ediyor. Bu, hiçbir yerde ve hiçbir özgürlükçü anlayışla ve hukuk devleti kavramıyla bağdaşmayacak kadar ağır bir ihlaldir.

Ben buna da değinerek teşekkürlerimi size sunuyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Buyurun Turgut Bey.

BASIN KONSEYİ YÜKSEK KURUL ÜYESİ TURGUT KAZAN – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben usul hakkında görüş bildiren arkadaşların önerilerine katılmanın çok doğru olacağı kanısındayım. Sayın Arınç Basın Yasası'nı övgüyle anlattı, katılıyorum ama 5187 sayılı Basın Yasası, gerçekten, Sayın Ekşi'nin söylediği gibi önemli bir yasadır, iyi bir yasadır ama ciddi bir alt komisyon çalışmasından sonra ortaya çıkmıştır. Yani, buradaki Adalet Komisyonu derhal bir alt komisyon oluşturmuştur, bir alt komisyon çalışmasıyla ortaya çıkmıştır, bunun bilinmesi gerekir. Çünkü, ben o alt komisyonda görev yaptım, oradan biliyorum. Burada yani böyle geniş bir kurulda, bu kadar incelikli sorunları çözebilecek, çözebileceği iddia edilen bir yasanın hemen "Evet, uygundur." ya da "Şurası şöyle olsun." diye tartışarak geçiştirilmesi doğru olmaz, doğru olmayacaktır.

Şimdi, önümüzdeki metin -Sayın Arınç'ın dile getirdiği gibi- gerçekten bir ihtiyacı, duyulan bazı ihtiyaçları cevaplıyormuş gibi görünüyor. Yani, biz Basın Konseyi olarak zaten bu ihtiyaçları örneğin, kendi uygulamamızda kendiliğinden zaten öyle çözmeye çalışmıştık yani onları gazeteci saymıştık, onlarla ilgili işlemleri, uygulamayı öyle yürütmüştük. Şimdi, burada zaten fazla sorun yok. O nedenle, örneğin, işte, 1'inci madde, 2'nci madde öyle başlıyor ama süreli yayını düzenleyen 3'üncü maddede bile ciddi sorunlar doğabilir.

Şimdi, bu sorunları böyle geniş bir kurulda tartışmak, anlatmak, aydınlatmak o kadar kolay değil yani o kadar ikna edici de olmaz. Yani, o yüzden, şimdi, özellikle, bugün yaşadığımız işte Twitter yasakları, İnternet Yasası'yla ilgili sorunlar, tartışmalar yani İnternet Yasası'na böyle, süratle, yeniden ekleme mecburiyeti ve ifade özgürlüğüne ilişkin tartışmalar dikkate alındığında daha dikkatli olmak gerektiğini, hele Basın Yasası'nı değiştirme girişiminde daha dikkatli olmak gerekir diye düşünüyorum. Örneğin, 5'inci madde kesinlikle tehlikelidir. Sayın Ekşi şöyle bir değindi geçti. Haber kaynağını, gazetecinin haber kaynağını TİB'e teslim ediyorsunuz. Şimdi, bu en kutsal bir şeydir, ben gazeteciysen haber kaynağını saklamakla görevliyim, bu benim namus borcumdur ama 5'inci madde haber kaynağına TİB'in ulaşmasını yolunu açıyor. Böylece, gazeteci sonuçta TİB'in denetimi altına giriyor.

6'ncı madde uygundur ama 7'nci madde ile 14'üncü madde zaten biraz dile getirildi, kesinlikle sorunludur. Bir baskı aracı olacaktır ve yargısız infazdır. Bunları, tabii, nedenini nedenlerini böyle bir alt komisyonda tartışarak, gerekçelerini anlatarak şekillendirmek gerekir, birbirimizi dinlememiz gerekir yani birbirimizi aydınlatmamız gerekir, görüşüp konuşmamız gerekir.

Tabii, 8'inci madde yani resmî ilanlı basın kartı haklarını kaldırmak, resmî ilan hakkını kaldırmak... Basın kartı, bizim o kadar çok kucakladığımız bir şey değil ama bir hak olarak tanıyorsunuz fakat TİB'e o konuda işte o hakkı kaldırma yetkisi de verebiliyorsunuz.

9'uncu madde bile bakın, düzeltme ve cevap: Yani, 5651 uyarınca TİB çok tehlikeli bir yetkiyi ele geçirmiş oluyor yani cevap ve düzeltme hakkı tabii en kutsal haktır, mutlaka düzenlememiz gerekir ama bunu bir konuşup tartışarak, tehlikelerini görerek, anlatarak, anlaşarak düzenlememiz gerekir.

Tamam, 10'uncu maddede sorun yok. 11'inci, 12'inci maddeler kabul edilebilir. Bütün bu geniş kurulda bunları tartışmak yani sağlıklı sonuca götüremeyebilir, yanlış yapma ihtimali çok yüksektir. O yüzden, tıpkı, Basın Yasası'nda olduğu gibi ve hem basın kuruluşları, gazetecilerle ilgili kuruluşlar hem de bilişim dünyasından temsilcilerle alt komisyon oluşturulmasının çok önemli ve gerekli olduğunu söylüyorum. Basın Yasası'nda olduğu gibi, bu konuda oluşturulacak bir alt komisyonda tabii mutlaka Gazeteciler Cemiyeti de olacaktır. Bizim de görev yapmaya hazır olduğumuzu bilgilerinize sunuyorum.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Sağ olun, teşekkür ediyorum.

Bir mütalaanız olur mu Sayın Başbakan Yardımcım bu konuda? Böyle bir temenni var ama genel üzerindeki müzakereden sonra da ihtiyaç hasıl olursa bilemiyorum. Takdir Komisyonun ama Bakanımız ne buyururlar?

Buyurun efendim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BÜLENT ARINÇ (Bursa) – Sayın Başkanım, görüşlerini ifade eden değerli arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Tabii, bu komisyon toplantıları İç Tüzük gereğince yapılıyor, komisyon gündemine hâkimdir yani gelen tasarıdan bir maddeyi çıkarmak, bir maddeyi değiştirmek, bir maddeyi reddetmek de mümkündür. Arkadaşlarımız genelde olumlu bir tasarı olduğunu ancak bazı maddelerine dikkat edilmesi gerektiğini söylüyorlar. Ama, herkes bilmeli ki içine dinamit falan saklamış değiliz. Yani, iddialar ve ithamlar zaman zaman bu komisyonlarda yapılır. Ben RTÜK Kanunu'ndan hatırlıyorum, her maddesine saatlerce muhalefet

eden arkadaşlarımız, hiç konuyla ilgisi olmayan şeyler söylüyor ve sonunda “Anayasa’ya aykırıdır.” diyorlardı. Nihayetinde Anayasa Mahkemesine gidildi, öyle olmadığı anlaşıldı. Bunlar görüşlerdir, bunları dinleyeceğiz büyük bir sabır içerisinde. Ben, bu mütevazı ama çok iyi niyetle hazırlanmış olan tasarımızın bugün, bu heyetimizle müzakere edilebileceğini, farklı düşünceleri dikkate alacağımızı, önerileri değerlendireceğimizi arz etmek istiyorum ama karar sizin ve değerli üyelerimizin.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum, çok sağ olun.

Evet, arkadaşlar, geneli üzerinde söz isteyenler üyelerimizden...

Bengi Bey, buyurun.

BENGİ YILDIZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli katılımcı arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Doğrusunu isterseniz, ben de bu kanun tasarısını incelerken belirli notlar düşmüştüm. 7’nci madde dışında, ilk bakışta, çok sıkıntı yaratacak bir madde görmedim ama buradaki değerli katılımcıların değerlendirmesinden sonra belirli sıkıntıların olabileceğini, alt komisyona gitmesini, orada gerekli tartışma süreçlerinden geçtikten sonra bu kanunun Genel Kurula sevk edilmesinin daha uygun olacağını düşünüyorum.

Sayın Başkan, Türkiye’de, şu anda, aslında biz bir bütünün parçasını tartışıyoruz. Türkiye’nin şu anda özellikle Avrupa’da, çağdaş dünyada en fazla eleştiri aldığı alanların başında basın özgürlüğü meselesi vardır. Dolayısıyla da iyi niyetle hazırlanan ve burada da tartışılan bir tasarının gerçekten de bu tartışma süreçlerini asgariye indirecek bir noktaya sonuçlanması gerekir. Hatta, bu kanun tasarısını tartışırken basınımızın genel sıkıntılarını da burada etraflıca tartışmak ve çözüm önerileri getirmek de faydalı olacak diye düşünüyoruz.

Sayın Başkan, Twitter’den Youtube’a kadar, ülkemizin aslında geri kalmış birçok dünya ülkesiyle karşılaştırıldığını son zamanlarda görüyoruz. Basın alanında gerçekten dünyaca saygın, basın konusunda görüş belirten kurumlar var, ülkemiz hakkında raporlar hazırlayıp yayınlıyorlar. Mesela, Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü 2014 Dünya Basın Özgürlüğü Sıralaması’nda Türkiye’yi 180 ülke içerisinde 154’üncü sırada göstermiştir. Basın özgürlüğünü savunan Paris merkezli uluslararası örgüt, yayınladığı indeksinde Türkiye’yi 2013 sonunda 60 civarında medya çalışanını cezaevinde tutan, Gezi eylemleriyle 153 habercinin polis şiddetine uğradığı ve editöryal bağımsızlığın ağır saldırı altında olduğu bir ülke olarak tanımladı.

Türkiye, basın özgürlüğünde 2005 yılından beri kan kaybediyor. 2005’te 98’inci sırada olan Türkiye, 2012 yılında 148’e kadar geriledi. Tutuklu ve yargılanan gazetecilerin durumuna değiniyor. Çoğu, baskıcı yıllardan miras Terörle Mücadele Kanunu’nun bedelini ödüyor. Ceza Kanunu’ndaki 20 kadar madde de özgürlükleri hedef alan bir düzenleme olarak tanımlanıyor bu örgüt tarafından.

Gezi eylemlerinde 153 gazeteci yaralandı, 39’u gözaltına alındı. Eylül 2013 döneminde gazeteciler Hükümet karşıtı protestoların şiddetle bastırılmasının bedelini ziyadesiyle ödediler. Kimi zaman eylemcilerin hedefi oldularsa da sistemli saldırıların genelde güvenlik güçlerinden geldiği tespiti yapılıyor. Bu şiddet patlaması resmî söylemlerinin ve Hükümete yakın medya kuruluşlarının yaydığı histerik havada gerçekleşti. Köşe yazarları eleştirildi, sosyal medya kullanıcıları ve uluslararası medya çalışanları rejimi yıkmaya dönük uluslararası bir konponun ajanları, teröristler olarak gösterildiler.

Otosansür habere ağırlık veren televizyon kanalları, İstanbul’u sarsan şiddetli çatışmaları haber olarak vermeye yanaşmamalarıyla tüm boyutlarıyla ortaya çıktı. Gerçekten, o dönemde izledik, çok ünlü haber kanallarımız ülkemizde bu olaylar gerçekleşirken bunları görmezden geldi. İflah olmaz gazetecilere kapı gösterildi; en az 14’ü işten çıkartıldı, 22’si istifa etmeyi tercih etti. Eylemleri daha yakından aktaran televizyon kanallarına ise astronomik para cezaları verildi.

Türkiye’de medya sektörü, ekonominin diğer alanlarında da yatırımları bulunan az sayıdaki büyük holdinglerin hâkimiyetine bağlı olarak yüksek düzeyde yoğunlaşmanın yaşandığı bir sektördür. Bizce, özellikle de 7’nci madde, şu İnternet Yasası’nda da tartıştığımız bugünün en temel meselelerinden bununla direkt bağlantılıdır. Bu şirketlerin birleşmesini ve kamu ihalelerine girmelerini engelleyecek yasal düzenlemeler son derece yetersizdir. Medya sahiplerinin kârlarını maksimize etmek amacını gütmesi, onları siyasi baskı karşısında zayıf kılmakla kalmayıp kamuoyu üzerinde sahip olduğu gücü hükümetler aleyhine kullanmak yoluyla kendilerine de diledikleri siyasi baskı uygulama gücü vermektedir.

Türkiye’de, medyanın az sayıdaki şirketin hâkimiyetinin altında olması, bu sektörde yeterli rekabet koşullarının oluşmasını engellemiştir. Reklam gelirlerinin neredeyse tamamı, medyanın bütün alanlarında büyük şirketler arasında paylaşılmış durumdadır. Rekabet Kurumu, Rekabetin Korunması Hakkında Kanun altında geniş yetkilere haiz olmasına rağmen, medya alanında haksız rekabette bulunan şirketlere yaptırım uygulamaktan çoğu zaman geri durmaktadır. Türkiye’de, medya sektöründe adil rekabeti sağlamayı amaçlayan özel bir yasa bulunmamaktadır.

İçeriğine ilişkin yasal düzenlemeler, ifade ve basın özgürlüğünü sınırlamaya devam etmektedir. Yasalarda bağlı olduğu belirtilen temel hak ve özgürlükler, millî birlik, ulusal güvenlik, Atatürk ilke ve inkılapları gibi devletin kurucu ilkeleri karşısında ne yazık ki basın özgürlüğü ikinci planda kalmaktadır.

Gazeteciler de patronlarının ekonomik ve siyasi çıkarlarına zarar vermekten, işlerini kaybetmekten veya yargılanmaktan çekindikleri için otosansür uygulayabilmektedirler diye tespitler yapılıyor. Bugün, bu Internet Yasası'nı, Basın Yasası'nı tartışırken bütün bu tespitlerden azade, geneli görmeyen bir yaklaşım içerisinde olma lüksümüz yoktur. Türkiye'de genel bir basın özgürlüğü meselesi vardır ve bu yasa düzenlenirken de özellikle bugüne kadar ki tartışmalarımızı göz önünde bulundurarak dünyadaki basın örgütlerinin eleştirilerini, Türkiye'deki basın örgütlerinin eleştirilerini, buradaki -gerçekten bu alanda çok emek sarf etmiş- basın mensuplarının, hukukçuların, hepsinin görüşlerini dikkate alarak bir alt komisyonda, bu alanda gerçekten çağa yakışır bir düzenleme yaparak bu süreci atlatmamız gerektiğine inanıyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Rıza Bey, buyurun.

RIZA TÜRMEK (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başbakan Yardımcısı, Adalet Komisyonunun değerli üyeleri; ben, Sayın Başbakan Yardımcısına bir soru sorarak başlamak istiyorum konuşmama. Eğer, yanlış anlamamışsam, kendileri dedi ki: “Bu kanunun uygulanması yani Internet haber sitelerinin Basın Kanunu çerçevesine alınması gönüllülük esasına bağlıdır; isterlerse bunu kabul ederler, istemezlerse etmezler.” Yani, bunu acaba doğru mu anladım? Şundan soruyorum: Çünkü, gerek gerekçeyi gerek kanun tasarısını okuduğumu sanıyorum, ben böyle bir şey rastlamadım bunun içinde. Acaba, benim gözden kaçırdığım bir şey mi bu? Bir kere bu konuda bir açıklama lütfederlerse çok müteşekkirim Sayın Başbakan Yardımcısına.

Efendim, genel resme baktığınız zaman şunu görüyorsunuz: Bir yandan Internet Yasası, öbür yandan MİT Yasası, öbür yandan sağlık kurumlarına giden kişilerin bütün kişisel verilerinin Sağlık Bakanlığına verilmesi zorunluluğunu getiren torba kanundaki maddeler ve nihayet şimdi de bu Basın Kanunu'nda yapılan değişikliklerle böyle bir kontrol ağı örülüyor ve bu kontrol ağında hiçbir delik bırakılmamak isteniyor. Her türlü açıklığın, her türlü açığın, her türlü deliğin tıkanmasına özen gösteriliyor bu kontrol ağında. Bu da galiba yeni bir, en son bir deliğin tıkanması amacına yönelik. Yani, birtakım basın mensuplarına yararlar sağlasa bile basın özgürlüğü bakımından çok temel bazı sınırlamalar getiriyor.

5187 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesine -daha önce de değinildi- baktığınız zaman efendim, şöyle bir kriter var: “Adli makamlarca kovuşturmaya başlanması ve/veya yer sağlayıcılık mevzuatına aykırılığının Telekomünikasyon İletişim Başkanlığınca tespit edilmesi durumlarında...” Bu durumlarda ne olacak? Şimdi, bir taraftan 5651 sayılı Kanun'un hükümleri zaten uygulanacak. 5651 sayılı Kanun zaten sorunlu bir kanun. Yani, sorunlu olduğunu, işte, ilk uygulamasında uygulamanın Anayasa Mahkemesi tarafından bir insan hakkı ihlali olarak görülmesinden de anlıyoruz. 5651 sayılı Kanun'un hükümleri bir kere uygulanacak. Buna ilave olarak Internet haber siteleri için, bir ek müeyyide, ek yaptırım getiriliyor. O da nedir? Daha ortada bir mahkeme kararı yokken... Ortada bir iddianame var. İddianame de hâkim tarafından kabul edilmiş ve kavuşturma başlamış; bu kadar, buradayız. Daha ortaya ne deliller konulmuş ne duruşma yapılmış, hiçbir şey yokken sadece bu iddianameye dayanarak; efendim, bu reklam hakları ortadan kalkacak, resmî ilan verilmeyecek, basın kartı da geri alınacak. Şimdi, bu, tabii bir hukuk devleti bakımından kabul edilemeyecek bir durum. Ortada ne bir mahkeme kararı var ne ortaya deliller konulmuş, sadece iddianamenin kabul edilmiş olmasıyla birlikte böyle bir karar alınabilir. Bu da yetmiyor ya da Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı tespit edecek; yer sağlayıcılık mevzuatına aykırılık. Yani, burada bir idari makama son derece geniş bir yetki veriliyor. Eğer, derse ki Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı: “Efendim, burada mevzuata aykırılık vardır.” Bu iddianın, bu tespitin ne kadar doğru olduğu ne kadar yanlış olduğu araştırılmadan sadece bu tespitle yetinilerek, efendim, bu müeyyideler uygulanacaktı yani ilan verilmeyecek, basın kartı geri alınacak. Bunlar, tabii, kabul edilecek şeyler değil basın özgürlüğü bakımından.

5187 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesine baktığımız zaman şunu görüyoruz: “Internet haber siteleri, yayınladıkları içerikleri doğruluğu ve bütünlüğü sağlanmış şekilde altı ay süreyle muhafaza ve gerektiğinde talep eden yetkili mercilere teslim etmeye mecburdur.” yayınladıkları içerikleri. Şimdi, burada... Tabii, bunu MİT Kanunu'yla birlikte okumak lazım. MİT Kanunu'nda biliyoruz ki MİT'in hiçbir denetime tabii olmayan son derece geniş bir takdir yetkisi vardır ve bu takdir yetkisi karşısında bireylerin, basının hiçbir güvencesi yoktur. MİT istediğini alır, istediği bilgiye sahip olur. Şimdi, bunu da birlikte okumak lazım. Burada, tabii “yetkili merciler”

deniliyor. Yetkili merciler kimdir? Bu hiç belirli değil, büyük bir belirsizlik var bu konuda. Herkes olabilir yetkili merciler; yetkili merci, kendini kim yetkili görüyorsa odur. Böyle bir şey olabilir mi?

Şimdi, tabii Avrupa İnsanlar Hakları Mahkemesinde ifade özgürlüğüyle ilgili kararlarda ifade özgürlüğüne getirilen sınırlamaların önce kanundan kaynaklanmış olması lazım, o kanun da belirli olması lazım yani erişilebilir olması lazım, açık olması lazım ve öngörülebilir olması lazım. Burada, bu niteliklerden yoksun bir kanun çıkarıyoruz bu ifadeyle. Yani, yetkili merci belirli olmadan, belirsiz, kendini yetkili görebilecek herkese bu bilgileri talep etme, teslim alma yetkisini veriyoruz.

5187 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde yapılan değişiklik ve 17'nci maddesinde yapılan değişikliklere baktığınızda: Burada, sorumlu müdürle ilgili bir sorun var. Yani, sorumlu müdüre o kadar büyük sorumluluklar yüklenmiş ki, işte efendim sorumlu müdür her türlü aksaklıktan sorumlu. Yani, bir hafta süreyle yayınlayacak düzeltme ve cevap hakkını, bu 5651 sayılı Kanun'un hükümlerine uyacak, teslim etme, muhafaza hükümlerini yerine getirecek yani sorumlu müdüre bir nevi bir baskı uygulanıyor ve bu kadar büyük ağır baskı altındaki sorumlu müdür ister istemez bir otosansür uygulayacak kendi yayınlarında, kendi içeriklerinde. Yani, başına ne geleceği belli değil sorumlu müdürün, her an her şey gelebilir. Böyle bir durumda sorumlu müdür fazla ihtiyatlı olmak ve kendi yayınlarına, kendi içeriğine, İnternet'te yayınlanacak içerikler hakkında bir otosansür uygulamak zorunda kalacaktır. Bu da tabii basın özgürlüğü bakımından son derece sakıncalı durumlar doğuracaktır düşüncesindeyim. Tabii, burada da 5651 sayılı Kanun'un bütün sakıncaları burası için de, bu yapılan değişiklik, İnternet için de geçerli olacaktır.

Efendim, gazetecilerin haber kaynağını koruma hakkının kutsallığından söz edildi Sayın Ekşi ve Sayın Kazan tarafından. Buna tamamen katılıyorum. Burada bir de böyle bir mesele ortaya çıkacaktır. Bu haber kaynağı artık kutsal değil, herkesin öğrenebildiği bir haber hâline gelecektir haber kaynağı. Bu bakımdan da önemli bir sakınca taşımaktadır.

Ben, bu aşamada bunları bilginize sunmak istedim.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyur Recepçığım.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için.

Gerçekten kapsamlı ve bugüne kadar da bu alanın düzenlenmediği bir alanı düzenliyoruz, gerçekten de bir tıkla dünyanın neresinde bir haber varsa ulaşılma imkânı tanıyan bir alanı. Bu alan o kadar geniş ve o kadar etkin ki diğer yazılı basının ulaşamadığı noktaya ve kişi sayısına da ulaşabiliyor.

Şimdi, 14 maddelik bir yasa tasarısı bu. Şimdi, Komisyon üyesi MHP'li ve CHP'li arkadaşlarımızın alt komisyona gönderme tekliflerini saygıyla karşılayabiliriz ama Komisyon üyesi olmayan Sayın Kazan'ın burada sanki alt komisyona gitmeyen tasarıların usule ya da esasa iyi bir şekilde gitmediği noktasındaki tespitlerine katılmamız mümkün değil. "Alt komisyona giden yasalar iyi, alt komisyona gitmeyen yasalar kötü." gibi bir algıyı oluşturmasını da kabul etmemiz mümkün değil. Biz, burada, alt komisyona gitmeyen çok miktarda yasayı da geçirdik ve iyi bir noktada da geçirdik. Bu konuda, alt komisyona bu gerekçeyle gitmesine de ben şahsen katılmadığımı beyan ediyorum. Şurada güzel bir çalışma ortamı da var, güzel bir mekân da tesis edilmiş. 14 maddelik yasa, eksiği olabilir, yanlış tarafları olabilir, düzeltilecek tarafları olabilir. Burada görüşerek, muhalefetin, katılımcıların, tarafların katkısını alarak bunu geçirebiliriz.

Diğer bir konu da: Bu alan o kadar geniş ki basın özgürlüğü her türlü özgürlüğün arkasına sığınarak insan onurunu zedeleyici, yaralayıcı ve iftiraya varan birtakım haberlere de, yayınlara da düzenleme getirilmemeli mi? Bizim şurada bu dengeyi iyi korumamız gerekiyor. Özgürlük adına insan onuru zedeleyici noktaya da gelmemeli, bu noktayı da... Keşke Sayın Başbakan Yardımcımın dediği gibi de bütün İnternet siteleri için bu kanuna tabi olmak mecburi olsa, mecburi yapabilesek bunu. Çünkü, bir kişiye bir çamuru atıyorsunuz, iftirayı atıyorsunuz doğru mu yanlış mı bilmeden, onu temizleyene kadar insanın ömrü tükenabiliyor, ömrü bitebiliyor. Evet, basın özgürlüğünün sonuna kadar arkasındayız ama insan onurunun da sonuna kadar arkasındayız. Bu dengeyi iyi koruyacak, iyi gözetilecek bir yasal düzenlemeyi "basın özgürlüğü" adı altında insanları yaralayıcı, bereleyici, insan onuruna yakışmayan yalanla, iftirayla karşı karşıya kalmasının da önüne geçmeliyiz diyorum.

Ben, alt komisyona gerek olmadan burada bunu neticelendirebiliriz düşüncesindeyim.

Saygılar sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Ali Rıza Bey, buyursunlar.

Ben, bu teknik noktada, Ali Rıza Bey'den sonra bilhassa sektör temsilcileri söz alırlarsa, göremiyorum çünkü.

Buyurun Ali Rıza Bey.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bu kanun tasarısının alt komisyonda görüşülmesi gerekliliğini ben ifade ederken burada tasarı içerisinde bazı aralara dinamitlerin yerleştirildiğini söylemiştim. Sayın Bakan bu görüşümü suçlama olarak kabul etti. Görüşleri açıklamak iktidarınız döneminde suç olmaya başladı, o nedenle katılıyorum Sayın Bakan sizin görüşünüze. Çünkü, görüşünü belirten herkes sizin döneminizde suçlu olmaya başladı, görüşlere pranga vurmaya başladınız. O, benim görüşümdür, saygı duyarsınız, duymazsınız.

Şimdi, ben orada dinamit koymaktan bahsedince hani madenlerde kullanırsınız ya jelatin dinamit, ondan bahsetmedim. Şimdi koyuyor musunuz koymuyor musunuz beraber değerlendirelim Sayın Bakan.

Değerli arkadaşlarım, bu yasayla aslında getirilmek istenilen, tasarının gerekçesine baktığımızda elektronik medyada çalışan gazetecilerin basılı ve görsel ve işitsel yayın kuruluşlarında çalışan gazetecilere tanınmış haklardan yararlanamadıkları belirtilmekte, bunların bu kapsama alınması amaçlandığı ifade edilmektedir. Bu amaçla, elektronik medyada çalışan gazetecilerin yani İnternet sitelerinde çalışan gazetecilerin halk arasında bizim düne kadar söylediğimiz 212 sayılı Basın İş Kanunu dediğimiz ve bu Kanun'da değişiklik yapan 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanların ve Çalıştıran Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkındaki Kanun kapsamına alınmasına ilişkin düzenleme yapılacağı söylenilmektedir. Eğer amaç gerçekten, kanun tasarısıyla benimsenen gerçek amaç bundan ibaret olsaydı sadece 212 sayılı Kanun'un 1'inci maddesindeki gazeteci kapsamının yeniden belirlenmesi ve bunun ardından da Basın Kartı Yönetmeliği'nde değişiklik yapılması yeterli olurdu. Ancak, Hükûmetin gerçek niyetinin bu olmadığı, gerçek niyetinin elektronik medyada çalışan gazetecilerin özlük haklarını koruma görüntüsü adı altında bu alanda yapılan özgür ve bağımsız haberciliği de 5167 sayılı Basın Kanunu kapsamına sokarak kontrol altında tutmak, sansür ve otosansür uygulamalarının etki alanını genişletmek olduğu kaygısını taşımamamız mümkün değildir, hele içinde bulunduğumuz koşullarda. Çünkü siyasi iktidarın "Alo Fatih" hatlarını kurduğu bir süreçte medyayı kontrol etmek için hukuk dışı mekanizmaları nasıl devreye soktuğunu tüm Türkiye halkı bilmektedir. Zaten ana akım medyanın bugün iktidara muhalefet etme gücü kalmamıştır, muhalefet edemez hâle gelmiştir, kontrol altına alınmıştır. Toplumsal yığınlar şiddetle, polis şiddetiyle bastırılmaktadır, toplumsal muhalefet bastırılmaktadır. Burada iktidara yönelik olarak en fazla muhalefetin görüldüğü alan "sosyal medya" dediğimiz İnternet alanıdır. Şimdi yapılmak istenilen, daha önceki İnternet Yasası'ndaki değişiklikle birlikte bunu kontrol altında tutmaktır.

Bugün bu iktidar döneminde, tutuklu gazeteci sayısının daha önce 99 olduğu, şimdi, tahliyelerle birlikte 21 Nisan itibarıyla, bugün cezaevlerinde 17'si hükümlü, 26'sı tutuklu olmak üzere 43 gazetecinin de tutuklu olduğunu dikkatinize sunarsak ve bunların pek çoğunun KCK davası, DHKP-C davası gibi örgüt suçlaması ile tutuklandıklarını dikkate alırsak basın özgürlüğünün ne derece işlediğini görürüz.

Şimdi, Sayın Başkan, Sayın Bakanım; çok dinamik var, ben onları sayacağım da o maddeler üzerinde sayacağım; şimdi, 7'nci maddede, baktığımız zaman, 7'nci madde basılmış eser ile İnternet haber siteleri arasında tehlikeli bir ayırım yapıyor. Bu düzenlemenin varlığı dahi, haber sitelerinden siyasi iktidarın ne derece korku duyduğunun somut göstergesidir.

Burada Anayasa'ya aykırı bir düzenleme de vardır: Anayasa'nın 10'uncu maddesinde tanımlanan "eşitlik" ilkesi de açıkça ihlal edilmiştir. Kanun tasarısındaki bu düzenleme ile basılı eserler için öngörülen müeyyideler, İnternet haber siteleri için de getirilmiştir. Bu gazete ile İnternet haber sitesi, düşünce ve ifade özgürlüğü, haber ve düşüncelerin yayılması açısından aynı konuma sokulmuştur. Tek fark, haberin İnternette daha hızlı yayılabilmesi ve habere daha fazla sayıda kişinin ulaşabilir olmasıdır. Bunlar arasındaki haklarda, ödevlerde, yasalarda ve yükümlülüklerde, yetkilerde sorumluluk, fırsatlarda, hizmetlerde eşitliğin sağlanması Anayasa'nın 10'uncu maddesinin emredici hükmüdür.

Örneğin, bir gazete için 5187 sayılı Kanun'un 8'inci madde hükmünde belirtilen "yayın durdurma" müeyyidesi söz konusu olduğunda yargı makamı tarafından bir prosedür işletilmektedir. Bu gazetenin resmî ilan ve reklamıyla basın kartına ilişkin hakları ortadan kalkmaktadır. 5187 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesine göre de ilgili gazete yayımı devam ederse bir sefer para cezası ödemek zorunda kalmaktadır.

Yine, burada, iktidarın özellikle son günlerde, 17 Aralık soruşturmasından sonra diline çok doladığı, ondan önce unuttuğu "suçsuzluk" karinesi ihlal edilmektedir çünkü tasarının 7'nci maddesine baktığımız zaman "Sürelî Yayın Sahibinin Hakkını Kaybetmesi" başlığını taşıyor. Maddedeki koşullar ortaya çıktığında, İnternet haber siteleri ve bu sitelerde çalışanlar yargılanmadan

cezalandırılmış olacaktır. Maddenin bu hâliyle yasalaşması hâlinde “suçsuzluk” karinesi yasa koyucu tarafından ihlal edilmiş olacaktır. Demokratik hukuk devletinde bir kişinin yargılanmadan cezalandırılmasını kabul etmek mümkün müdür? Burada basın özgürlüğü açısından bu maddenin kabul edilemeyeceği çok açıktır.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, Türkiye Gazetecileri Hak ve Sorumluluk Bildirgesi’ne baktığımızda “Gazeteci basın özgürlüğünü halkın doğru haber alma, bilgi edinme hakkı adına dürüst biçimde kullanır.” Demek ki gazeteci basın özgürlüğünü halk adına, halkın bilgi edinme, doğru bilgi edinme adına kullanıyor. “Bu amaçla her türlü sansür ve otosansürle mücadele etmek zorundadır, halkı da bu yönde bilgilendirmek zorundadır.” diyor.

Şimdi, 5187 sayılı Yasa’nın... Biz geçmişteki yasaya baktığımızda, bunun getirilişine baktığımızda, orada “‘Düşünceyi açıklama özgürlüğü’ sadece genel kabul gören ve zararsız yahut önemsiz addedilen düşünceler yönünden değil, aynı zamanda halkın bir kısmı tarafından benimsenmeyen, kural dışı, hatta endişe verici düşünceler için de geçerli olmalıdır.” hükmü ne yazık ki bugüne kadar uygulamada hiçbir zaman yansıtılmamıştır, uygulamada görülememiştir. Öyle ki, demin de söyledim, gazetecilerin yaptıkları işten dolayı tutuklanmaları ve gazetecilerin iş yapamaz hâle gelmeleri bunun somut bir örneğidir. Güncel gerçekliğin gerektirdiği bu hususlar uluslararası kurallarla bu tasarıya yansıtılmamıştır.

Şimdi, burada “basın ve ifade özgürlüğü” dediğimiz zaman, ülke sınırları gözetilmeksizin, sınır aşan ülkeleri de kapsayan bir haktan bahsediyoruz. Bu hak, demokratik hukuk devletinin en temel hakkıdır. Yine, bu “basın ve ifade özgürlüğü” demokrasi için olmazsa olmaz bir unsurdur ve “demokratik hukuk devleti” olarak tanımlanan rejimin de temelini oluşturmaktadır. Tabii ki “kuvvetler ayrılığı” sistemi üzerine oturan hukuk devletinde “kuvvetler ayrılığı”nı bir engel olarak gören siyasi anlayışa göre “basın ve ifade özgürlüğü”nün önemi olmasa gerekir.

“Basın ve ifade özgürlüğü” aslında basın mensuplarına tanınan bir imtiyaz, bir ayrıcalık, bir hak değildir. Nasıl ki hukukun üstünlüğü hukukçulara tanınmış bir hak değil ise, orada hak arayanlar için getirilmiş bir hak ise, hukuk devletinin olmazsa olmazı ise burada da “basın ve ifade özgürlüğü” –demin de söyledim- halkın doğru bilgi edinme hakkı ve kamu yararına düzenlenmiş, tanınmış bir haktır.

Aslında bu tasarı, getirilen tasarı, demin çok övgüyle bahsettikleri, 5187 sayılı Yasa’nın sistematiğini de bozmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada, yine, baktığımız zaman, elektronik medyada çalışan gazetecilerin 212 sayılı Kanun kapsamında özlük haklarının korunması meselesi, gazetecinin çalıştığı iş yerinin özelliği ve işvereniyle yaptığı iş sözleşmesinin niteliğiyle ilgilidir. Hâlen bazı haber portallarında çalışan gazeteciler “editör” sıfatıyla iş akdi imzalayarak 212 sayılı Kanun kapsamında istihdam edilmekte ve bu sıfatla Basın Kartı Yönetmeliği’ne uygun olarak basın kartı da alabilmektedirler. Ulusal düzeyde yayın yapan çok sayıda gazete ve televizyon kuruluşunun İnternet sayfalarının hazırlanmasında çalışan gazetecilerin durumu böyledir. Ayrıca, bağımsız haber portallarının şirket yapısı gazetecilik iş kolunda faaliyet göstermeye uygun olduğundan, bu iş yerlerinde 212 sayılı Kanun kapsamında hizmet akdiyle yapılan gazetecilerin özlük hakları korunmaktadır. Benim bildiğim kadarıyla T24 sitesinin durumu böyle, şirket durumunda. Bazı haber portalları ise “vakıf” statüsünde kurulduğundan, örneğin Oda TV ve Bianet gibi; bunlarda çalışan gazetecilerin 212 sayılı Yasa kapsamına girmeleri ve Basın Kartı Yönetmeliği’ne göre basın kartı alabilmeleri mümkün olamamaktadır.

Hükûmetin bugün getirmiş olduğu bu tasarı bu tür vakıf statüsündeki haber sitelerinde çalışanları 212 sayılı Kanun kapsamına almakta yetersizdir, almamaktadır daha doğrusu. Ancak elektronik medyada çalışan gazetecilerin özlük haklarıyla ilgili asıl sorun herhangi bir şirket yapılanması olmadan faaliyet gösteren İnternet sitelerinden kaynaklanmaktadır. Hükûmetin getirdiği tasarı, asıl sorumlu olan bu alana ilişkin herhangi bir çözüm yolu önermemektedir, yok böyle bir çözüm yolu. Asıl sorunlu alanda bir çözüm yok. Bu alanda yaygın olan hizmet sözleşmesi imzalanmaksızın sigortasız istihdam uygulamaları aynen devam edecektir. Şu anda 212 sayılı Kanun kapsamında olduğu açık olan gazete, radyo ve televizyon kuruluşlarındaki hukuk dışı istihdam uygulamalarına caydırıcı önlemler getirilemediği gibi elektronik medyayı kapsam içine alacağı savunulan bu tür değişiklikler de beklentileri pratikte karşılamaktan çok uzaktır.

212 sayılı Kanun’un 1’inci maddesinde Hükûmet tasarısıyla getirilen değişiklik bir başka açıdan daha yetersizdir. Kanunun 1’inci maddesi mevcut hâliyle sadece yazılı basında çalışan gazeteciler yani fikir işçileriyle ilgili bir tanım yapmaktadır. Radyo ve televizyonlarda çalışan gazetecilerin bu kanun...

BAŞKAN – Ali Rızacığım, ifade özgürlüğünüze saygı duyuyorum. Sözüünüzü kesme diye bir hakkımın olmadığını da düşünüyorum. Yüksek izinlerinizle bu kadar tevilattan sonra bu aşamada alt komisyona havale noktasında izniniz olur mu?

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Tabii, olur.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, alt komisyona havale ediyorum.

Alt komisyona havaleyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Bütün partilerin isimlerini bildirmelerini istiyorum, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, yalnız, sektör temsilcilerini de...

BAŞKAN – Çağıracağım efendim, alt komisyona gelecekler.

Efendim, bakın, o kayıttayız; isteğinize hürmet ediyorum, arkadaşlar gelecekler.

GAZETECİLER CEMİYETİ BAŞKANI NAZMİ BİLGİN – Sayın Başkan, buraya katılanlar mı gelecek alt komisyona?

BAŞKAN – Efendim, hayır, buraya katılanları evleviyetle çağıracağım.

Alt komisyon üyelerinin isimlerini okutuyorum:

Murat Başesgiöğlu, Ali Rıza Öztürk, Dilek Akagün Yılmaz, Yılmaz Tunç, Ali İhsan Yavuz, Hakan Çavuşoğlu, Bilal Uçar.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, ben salı gününe kadar alt komisyon çalışmalarının tamamlanmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Komisyona da gelecekler mi acaba?

BAŞKAN – Gelecekler, çağıracağım ben Dilek Hanım, sen söyledin bunu bak, senin yöntemi ni uyguluyorum.

Buyurun kardeşim, buyurun söz veriyorum, zapta geçsin, isminizi lütfedin.

İNTERNET MEDYASI DERNEĞİ BAŞKANI HADİ ÖZİŞİK – Hadi Özışık, İnternet Medyası Derneği Başkanıyım, İnternet Haber'in sahibiyim, internethaber.com'un, 50 kişinin çalışmış olduğu bir şirketin sahibiyim.

Ali Rıza Bey'e az önce bir bilgi vermek istedim. Siz bizi bu Komisyonda bizim bilgimize başvurmak için davet ettiniz ama ben herhâlde toplantı bitti diye Ali Rıza Bey'e bilgi vermek istedim, "Sizin bilginize ihtiyacım yok." diyerek benim bilgi verme teklifimi reddetti. Ben biraz size bu konuda bilgi vermek istiyorum.

BAŞKAN – Pardon efendim anlayamadım ben, kusura bakmayın.

İNTERNET MEDYASI DERNEĞİ BAŞKANI HADİ ÖZİŞİK – Efendim, siz burada bilgi, görüşümüze başvurmak için bizi davet ettiniz. Ali Rıza Bey konuşurken ve siz alt komisyona davet ederken ben herhâlde biz artık konuşmayacağız, alt komisyonlarda belki bize sıra verilir diye ben Ali Rıza Bey'e bir iki teknik bilgi vermek istedim. Kendisi benim bilgime ihtiyacının olmadığını söyledi.

BAŞKAN – Olur efendim, bu normal. Bırak Ali Rıza'yı, tamam.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Hayır hayır. Bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Tamam, tamam, dinliyoruz.

İNTERNET MEDYASI DERNEĞİ BAŞKANI HADİ ÖZİŞİK – Bu bilgiyi komisyonla paylaşmak istiyorum izninizle.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Arkadaş geldi, gayet haddini bilmez bir şekilde...

BAŞKAN – Hadi Bey, devam, arkadaşlar devam.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – "Senin söylediklerin yanlış." dedi.

BAŞKAN – Arkadaşlar diyalog sürüşmeleri...

İNTERNET MEDYASI DERNEĞİ BAŞKANI HADİ ÖZİŞİK – Burada, Ali Rıza Bey, siz ev sahibisiniz, biraz misafirlerinize karşı bence böyle davranmayın.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Bana dedi ki: "O senin görüşün." Hadsiz bir şekilde şunu söylemeye hakkın yok.

İNTERNET MEDYASI DERNEĞİ BAŞKANI HADİ ÖZİŞİK – Ben görüşlerinizin yanlış olduğunu söylemedi ama siz...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sen bunu söyledin "Yanlıştır." dedin.

İNTERNET MEDYASI DERNEĞİ BAŞKANI HADİ ÖZİŞİK – Efendim ben siyasetçi değilim, benimle tartışmayın, müsaade edin ben size bilgi vereyim.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Kardeşim, o zaman haddini bileceksin, gelirken diyeceksin ki... "Ben bilgi vermek istedim." demedi.

İNTERNET MEDYASI DERNEĞİ BAŞKANI HADİ ÖZİŞİK – Beyefendi, ben gazeteciyim...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Dedi ki: "Ben bilmem neyim." Sen ne olursan ol.

İNTERNET MEDYASI DERNEĞİ BAŞKANI HADİ ÖZİŞİK – İzin vererseniz ben size bilgi vereyim.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Hayır, benim senin görüşlerine, bilgine ihtiyacım yok; oraya ver, Komisyona ver bilgiyi, bana verme.

BAŞKAN – Hadi Bey, Komisyon bilgi verin, kısaca buyurun.

İNTERNET MEDYASI DERNEĞİ BAŞKANI HADİ ÖZİŞİK – Efendim, şimdi, Ali Rıza Bey'in söylemiş olduğu şey...

BAŞKAN – Ya, boş ver affı ya, bize bilgi ver.

İNTERNET MEDYASI DERNEĞİ BAŞKANI HADİ ÖZİŞİK – O mealde vereceğim efendim.

Şimdi, bizler editörleri doğrudan 212 sayılı Yasa'ya göre kadro yapamıyoruz. Şu anda T24 de dâhil olmak üzere Türkiye'de şirketleşmiş bağımsız İnternet sitelerinden bir tanesinde 212 sayılı Yasa'ya göre bir kadro yapılamıyor, böyle bir şey yok. Eğer Ali Rıza Bey'in... Verilen bilgi doğruysa benim tahminim o ki hürriyet.com.tr'de çalışan arkadaşlar editör olarak 212'ye göre tabi olabiliyorlar çünkü onlar gazete çalışanları olarak gösteriliyor. Şimdi bunu belirtelim öncelikle ve şu anda bütün Türkiye'de çok önemli istihdam sağlayan kuruluşlar var ve kuruluşlar da yıllardır bu sorunu çözmeye çalışıyor. Biz 2005 yılından beri sorumlu olan ve sorumlu olmak isteyen gazetecileriz ve bu komisyonlardan... Daha önce bir alt komisyon kuruldu ve hiçbir şekilde sonuç alınamadı ve yeni Meclis dönemine girildi, Sayın Arınç'ın da ifade ettiği gibi 2011 yılında kendisi medyadan sorumlu Bakan olduktan sonra huzuruna çıktık, anlattık ve bize söz verdi, dediği gibi, o vermiş olduğu sözü de bazı engellemelere rağmen üç yıl, dört yıldır devam ediyor.

Şimdi, 7'nci madde konusunda herkes bir tepki gösteriyor, doğrudur. Ben zaten sizi aradım, telefonla da görüştük ve bu konuda bir sıkıntı olduğu belli yani bu 7'nci maddenin bize bir sıkıntı yaratacağı belli. Kesinlikle olmaması gerektiği konusunda konuşmacılar da, bizler de hemfikiriz. Şimdi, orada şöyle bir şey var: Hata yapan gazetecinin ya da editörün sarı basın kartı iptal edilmeli. O zaman eğer bizi Basın Kanunu'na tabi hâle getiriyorsanız gazetelerde, televizyonlarda hata yapan editörlerin de basın kartını iptal etmeniz gerekiyor. Oktay Bey söylemişti galiba, bugüne kadar hiç kimse böyle bir basın kartını kimseden almış değil, bundan sonra da olmamalı bu şekilde.

Şimdi, Oktay Bey'in dediği gibi, Turgut Kazan Bey bizi Basın Konseyi... Evet, İnternet medyası olarak bizleri gazeteci saydı ama bizim derdimiz sarı basın kartı değil, bizim derdimiz... Basın İlan Kurumundan ilan alma gibi bir sıkıntımız yok bizim ki zaten ilanlarımızı alıyoruz. Bizim meselemiz: Biz gazetecilik yapamıyoruz. Eğer biz gazeteci olmak istiyorsak, eğer biz gazetecilik yaparsak ve buradaki arkadaşım Meclise gelip çalışmak istiyorsa onun cebinde -akreditasyon sistemi Türkiye'de olduğu için- sarı basın kartına sahip olması gerekiyor. O sarı basın kartı olmadan bu arkadaşım Meclise zaten giremiyor. Bizim sarı basın kartı talebimiz bundan dolayı ve bunu da online medya yani 8'inci madde üzerinde de Sayın Bakanım, orada da ifade ediliyor işte "...bilgilerin saklanması..." Bizim zaten bilgilerimiz açık ve arşivlerimiz açık yani bunların teslimi, muhafazası evet, yükümlülük hâline getiriyor ama bunlar zaten açık ve mahkemelerde biz bugün Basın Yasası'na göre yargılanıyoruz zaten. Yani, birisi bizden bir talepte bulunduğu zaman, mahkemeler talepte bulunduğu zaman biz bilgileri de götürüyoruz eğer talep oluyorsa yani o haberle ilgili arşivler zaten biz de saklı, ayrıca gizli de değil yani bizim onu ayrı alıp arşivlememiz, farklı yerde saklamamız şey değil.

Bir de burada teslim ve muhafaza yükümlülüğü getirilirken şöyle bir ifade var: Yani gerektiğinde yetkililere teslimi, on-line gazetecilik yapılan bir mecrada altı ayda bir ton kâğıt götürmemiz istenmekte. Ya, bunu da İnternet gazeteciliğinin işleyişine göre, bize göre ters diye gördük. 7'nci maddenin, 8'inci maddenin bazı kısımları bizim için hakikaten çok sıkıntı, bunun da düzeltileceğine inanıyoruz Sayın Başkan.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkürler.

Başka...

Buyurun efendim.

İsminizi, soyadınızı lütfedin, tutanağa geçsin.

TÜRKİYE GAZETECİLER CEMİYETİ HUKUK DANIŞMANI GÖKHAN KÜÇÜK – Sayın Başbakan Yardımcım, Sayın Komisyon Başkanımız ve sayın değerli Komisyon üyeleri; biz görüşlerimizi ileri sürerken gerçekten bir sistematik üzerinden değerlendirerek ifade ediyoruz. Burada alt komisyonda da olabilirsek görüşlerimizi ifade edeceğiz ama çok kısaca bir şey söylemek istiyorum. Türkiye Gazeteciler Cemiyeti olarak, bu tasarının 1'inci maddesinin olumlu olduğunu düşünüyoruz. Basın İş Kanunu'nda her ne kadar çalışanlar... Biraz önce beyefendi ifade etti, "İnternet haber sitesinde çalışanları 212'li yapmıyoruz." dese de Yargıtay 9.Hukuk Dairesi müstakirre içtihatlarında zaten burada çalışanları 212 sayılı Yasa'ya tabi sayıyor. Dolayısıyla ve dolayısıyla, yargılamadaki pratikteki husus kanun maddesi hâline geliyor.

Şimdi, hazır böyleyken gündemde 2 kanayan yara var. Bunun için de sizlere mavisinde gazetecilerin temel problemi hâlinde olan 2 problem var.

Birincisi: Ücretlerin geç ödenmesi. Ücretlerin geç ödenmesi nedeniyle Basın İş Kanunu'nda kıdem tazminatına hak kazanır şekilde iş akdini feshettiğinde alamıyor ama Yargıtay... Burada çok güzel bir madde gerekçesi var, madde gerekçelerinde Yargıtay numaraları var. Basın İş Kanunu'nun 11'inci maddesine bir fıkra eklenerek bu problem çözülebilir, uygun görülmezse 11'inci madde 14'üncü maddenin (2)'nci fıkrası şeklinde değiştirilebilir. Bunu da gündeminize almanızı diliyorum.

İkinci olarak, normal İş Kanunu'na tabi çalışanlar on beş yıllık sigorta süresini tamamladığında, üç bin altı yüz günlük sigorta prim ödeme şartını tamamladığında emekli olmaya hak kazanıyorlar, daha doğrusu sigortadan aldıkları kâğıdı işverene verdiğinde kıdem tazminatına hak kazanıyorlar. Basın Kanunu'nda bu konuda açık bir boşluk var. Bu 2 düzenleme toplumda olumlu bir duygu ve düşünceye yol açacaktır. Dolayısıyla, gündeminize almanızı istiyorum.

Çok kısa bir şekilde belirtildi, görüyorum ki zaten hazırlamış olduğumuz rapor Komisyonun ortak düşüncesi olmuş. Buradaki güncel tartışma şeyi İnternet haber sitesinin tanımı olacaktı çünkü 5651 sayılı Kanun'un (ğ) ve (g) fıkraları çerçevesinde bir tartışmaya neden olacaktı ta ki Sayın Bülent Arınç bu konuda açıklama yapıp... O açıklama gerekçeye de yansıdığında hukuken uygun olacaktır.

Gerçekten, 7'nci maddenin herhâlde Türkiye'nin kabul edemeyeceği bir madde olduğunu düşünüyoruz, Türkiye'ye yakışmayan bir madde olduğunu da düşünüyoruz. Dolayısıyla, tasarının 7'nci maddesinin Basın Kanunu 9'uncu maddesinin başlığıyla da bir bütünlüğü yok yani Basın Kanunu'nun sistemiğini bozan bir yerde, eğer bunu başka bir yere düzenlemek mümkünse öncelikle bu sistemiği düzeltmek gerekiyor. Herkes söylediği için, tekrar etmiyorum ama burada gerçekten Anayasa'nın 10'uncu maddesinde bir gazete ile İnternet haber sitesi arasındaki fark nedir? İfade özgürlüğü ve düşünce özgürlüğü anlamında bir fark yoktur, sadece İnternet'teki haberin hızlı yayımı söz konusudur. Bir gazeteyi resmî ilanlarını keserek cezalandıramıyorsak İnternet haber sitesinin de cezalandırılmaması gerekir. Dolayısıyla ve dolayısıyla, eşit konumda olanlara eşit muamele Anayasa'nın 10'uncu maddesi çerçevesindedir.

Suçsuzluk karanesi gerçekten ihlal edilmiştir, Anayasa'nın 38'inci maddesinin açık hükmüne aykırıdır; öyle olduğunu düşünüyoruz ve süreli yayınlar için öngörülmeleyen bir müeyyide İnternet haber siteleri için öngörülmüş ve müeyyidesi ağırlaştırılmış; ölçülülük ilkesine de aykırı olduğu düşünüyoruz.

Bir de şöyle bir şey var: Şimdi zaten 5651 sayılı Yasa'nın 5'inci maddesinde İnternet haber siteleri yüksek bir şekilde para cezasıyla cezalandırılabilirler, bir de tutup 5651 sayılı Yasa'nın ilgili hükümlerinin Basın Kanunu'nda yer almasının bence gereği yok. Çünkü, başka bir düzenlemede zaten var, aslında onu boşuna tartışıyoruz gibi geliyor.

Bir de şöyle bir şey: "Yer sağlayıcının yükümlülüğünü" maddesi var, süre de konmamış şeyde, resmî ilan ve reklamlarla basın kartına ilişkin hatlar süresiz alınabilecek. Bu da bir tehlike, bunu da işaret etmek isteriz.

Herkes söyledi, özetle, tasarının 7'nci maddesi bizce Anayasa'nın şu anda 10'uncu maddesine aykırı; 26'ncı, 28'inci, 38'inci maddelerine de aykırı olduğunu düşünüyoruz. Tasarının 8'inci maddesindeki yetkili mercinin somutlaştırması mümkün ise somutlaştırılmalıdır diyoruz.

Şurada şöyle bir şey var, bunun dikkate alınmasını temenni ederiz: 14'üncü madde bildiğiniz gibi, "İnsan Hak ve Onurunu Koruyan, Cevap ve Düzeltme" başlığını taşıyor, burada içeriğin yayından çıkarılması... Bence kanun koyucu hâkime yol göstermek için zannedersen, onu oraya koymuş; 9'uncu maddenin (2)'nci fıkrasına hukuken hiç gerek olmadığı kanaatindeyiz. Çünkü, 5651 sayılı Kanun'da zaten içeriği çıkarabiliyorsunuz, tekziple karışmaması için belki düzenleme o yönde yapılmıştır.

Bunun dışında, kısaca söyleyeceğim şey tabii ki kişilik hakkı ihlal olduğunda cevabın da aynı sayıda izlenen aynı gazetede yer alması temenni edilen bir şeydir. Burada, bu yeni düzenlemede, hâkim 2 İnternet sitesinde yayınlanacağını söylüyor ama onların kriterleri belirli değil, hani en çok izlenen ya da... Hâkim şöyle bir karar verdi: Çok büyük bir infial oldu, kişilik hakları yerle bir oldu ama hâkim "Hiç kimsenin ilgilenmediği bir İnternet sitesinde ben bunu yayınlatabilirim." dedi. Bu koşullarda tekzipteki ve cevap ve düzeltme hakkındaki o kişiyi koruyucu hükmü yerine getirmiyormuş gibi düşünüyoruz.

Burada bunun dışında cümlemin sonuna geliyorum. Tasarının 12'nci maddesinde ve 13'üncü maddesinde hukuken bir boşluk doğuyor, o da şu: Her ne kadar gerekçede 26'nci maddenin düzenlenmesi kısmında... Burada süre nasıl ki dava süreleriyle ilgili bir 26'nci madde, diğeri de 11'inci ve 13'üncü maddeyle düzenleniyor. Dikkat ederseniz, 11'inci maddenin (1)'inci fıkrasına kanun tasarısında ekleme yapılıyor, o da suçun yayımıyla ilgili yani "suç ne zaman oluşur"la ilgili -İnternet'te suç- maddelerini kapsamadığı

için, hâkim orada suç ve cezada kanunilik ilkesi gereğince, bir yaptırıma gidemez. Eğer, örneğin hani o açıdan da, kısıtlayıcı bir açıdan da bakmak isterseniz onun da düzenlenmesi gerekir.

Son olarak şunu söyleyeceğim 13' üncü madde... Örneğin, 5187 sayılı Kanun'un 20, 21, 23 ve 24' üncü maddelerinin İnternet haber siteleri için uygulamak mümkün olmadığı görüşündeyiz; görüşmelerimizi raporda sunduk. Kısaca, görüşlerimizde...

BAŞKAN – Yani, atıf mı yanlış diyorsunuz, kanunun atfı mı yanlış diyorsunuz?

TÜRKİYE GAZETECİLER CEMİYETİ HUKUK DANIŞMANI GÖKHAN KÜÇÜK – Evet, düzenleme anlamında...

BAŞKAN – İmkânsıza atıf var diyorsunuz.

TÜRKİYE GAZETECİLER CEMİYETİ HUKUK DANIŞMANI GÖKHAN KÜÇÜK – Atıftan ziyade şöyle: Mesela, 18 yaşından küçük çocuklarla ilgili haber verilmesi yasaktır ama bu 20' nci maddede İnternet haber siteleri düzenlenmediği için, bu oradaki hüküm İnternet haber sitelerinde uygulanamayacak. Dolayısıyla, hani bu açıdan da baktığımızda sistematik ve bütünlük anlamında daha düzgün olabileceği inancındayız. Kısaca ve özetle 1' inci maddenin olumlu olduğunu, ıstırham eder de sizlere sunmuş olduğumuz o iki teklifi Basın İş Kanunu içerisinde değerlendirmeyi düşünürseniz olumlu olacağını düşünüyoruz. 7' nci maddesinin asla yasallaşmaması gerektiğini düşünüyoruz.

BAŞKAN - Veya dönüştürerek yasalastırmak...

TÜRKİYE GAZETECİLER CEMİYETİ HUKUK DANIŞMANI GÖKHAN KÜÇÜK - Veya dönüştürerek...

5'inci maddenin sadece şu kadar olsa yeterli çünkü İnternet ortamında yayınlarını sürdüren İnternet haber siteleri faaliyetlerini bu madde hükümlerine uygun olarak yerine getirirler çünkü 4' üncü madde zaten düzenleyici bir madde Basın İş Kanunu'nu. Arkasındaki ek (2)' nci fıkranın eklenmesi çünkü (2)' nci fıkraya gerek yok, 5651' de kanun koyucu onun önlemini almış, dolayısıyla çıkarılabilir diye düşünüyorum.

9' uncu maddenin (2)' nci fıkrası çıkarılmalıdır ya da yeniden düzenlenmelidir ve 10, 11, 12, 13' üncü maddelerinin yeniden düzenlenmesiyle görüşlerimizi sizlerle paylaşma fırsatı verdiğiniz için Türkiye Gazeteciler Cemiyeti adına teşekkür ediyorum. Umarım alt komisyonlarda da görüşlerimizi ifade edebiliriz ama olmama ihtimaline karşı bugün burada...

BAŞKAN – Alt komisyona norm taslağı da getirirseniz, alternatif norm taslağı yani sadece eleştiri değil.

TÜRKİYE GAZETECİLER CEMİYETİ HUKUK DANIŞMANI GÖKHAN KÜÇÜK - Olabilir.

BAŞKAN – Tamam, geleceksiniz, dile getireceksiniz.

TÜRKİYE GAZETECİLER CEMİYETİ HUKUK DANIŞMANI GÖKHAN KÜÇÜK - Yok, burada getirdik, şurada farklı gerekçeleriyle birlikte var.

BAŞKAN – Efendim, satırlar konuşmuyor, dile getirmeniz lazım.

Siz de mi efendim, buyurun, başka teknik konuşma?

Buyurun Üstadım, isminizi lütfedin.

GAZETECİLER CEMİYETİ BAŞKANI NAZMİ BİLGİN – Sayın Başkan, Sayın Başbakan Yardımcım; alt komisyonda görüşüleceği için ben çok kısa tutmaya çalışacağım, bir iki teknik konuya değineceğim.

BAŞKAN – Çağıracağız sizi Nazmi Bey.

GAZETECİLER CEMİYETİ BAŞKANI NAZMİ BİLGİN – Çağın teknolojik gelişmeleriyle ortaya çıkan İnternet gazeteciliği yadsınamaz bir gerçektir ve bununla ilgili de bir düzenleme yapılması şarttır. Böyle bir çalışmayı yaptıklarından dolayı tasarımı hazırlayanlara teşekkür ediyorum.

Genelde olumlu bulmamak imkânsız, yalnız özellikle Sayın Oktay Ekşi' nin ve Şevket Kazan' ın da belirttiği bir iki konuya ben de değinmek istiyorum. İnternet gazeteciliği yapan kişilere bu çalışmalarının karşılığı olarak basın kartının verilmesini, yine İnternet gazeteciliği yapan kuruluşlara resmî ilan verilmesini de olumlu karşılıyoruz.

Ancak TİB gibi tamamen siyasi bir organizasyonun basın kartlarını iptaliyle ilgili konuya karşı çıkıyoruz; bu, böyle olmamalıdır. Çok özetle belirtmek istersem basın kartları Türkiye'de Basın Yayın Genel Müdürlüğünün bünyesinde bulunan Basın Kartları Komisyonu tarafından verilmektedir ve bu Komisyon 13 kişiden oluşmaktadır, bütün basın kuruluşlarını bünyesinde toplamaktadır, titiz bir çalışma sonucu bu kartlar verilmektedir. Yine bu kartların iptali de bu yöntemle yapılmaktadır. Eğer bir kart iptali gerektirecek bir şey söz konusu olursa tıpkı gazetelerde olduğu gibi yine bu yöntem uygulanmalı ve siyasetten uzak bir kurum olan Basın Kartları Komisyonunun yetkisine bu verilmelidir, kanunda bunun TİB' e verilmesine şiddetle karşı çıkıyoruz.

Yine resmî ilan konusu yapılacak çalışmalarla, yönetmelik çalışmalarıyla değerlendirilecektir. Basın İlan Kurumumuz, Türkiye'de resmî ilanların dağıtılması konusunda çok önemli bir görevi yerine getirmektedir, dağıtımı konusunda İptal'in de yani resmî ilanın kesilmesi, yasaklanması konusundaki iptal'in de yine bu güzide kuruluşumuz tarafından yapılması gerekmektedir, TİB'e kesinlikle verilmemelidir bu yetki.

Basın İlan Kurumunun bir yönetim kurulu vardır; yine bir genel kurulu vardır, bu 36 kişiden oluşmaktadır. Basımla ilgili tüm katmanları içerisine almaktadır. Yani böyle bir kart verilirken ve alınırken bu tip kurumların yasada göz önüne alınması gerekmektedir. Bir kez daha tekrarlıyorum çok zararlı ve tehlikeli gördüğüm için basın kartların iptali ve resmî ilanların kesilmesi yasayla TİB'e verilmiştir, bundan kesinlikle vazgeçilmelidir.

Yine 5'inci maddedeki haber kaynağının gizli tutulması konusuna da özen gösterilmelidir. Bununla ilgili getirilecek yasaklar ve engellemeler tasarıdan çıkarılmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Bakanım; ben oturumu kapatacağım. Arkadaşlardan istirham ediyorum -bu bilhassa alt komisyon Murat Bey burada, arkadaşlar burada, sizler- cuma günü ne mi, pazartesi günü ne mi çalışmayı alalım? Çünkü ben çarşamba veya perşembe günü, alt komisyon gelsin veya gelmesin, gündem yapmayı düşünüyorum. Bir gün, iki günlük çalışma...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Efendim, pazartesi günü alırsak çünkü cuma günü ben Karaman'da olacağım.

BAŞKAN – O zaman, alt komisyon pazartesi günü -arkadaşlar zaten şey edecekler- çalışırsınız, salı günü muhtemelen...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Pazartesi günü fezlekeler var.

BAŞKAN – Nasıl efendim?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Pazartesi günü Genel Kurul var.

BAŞKAN – Nasıl efendim?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Genel Kurul var pazartesi günü. Bakanlarla ilgili soruşturma...

BAŞKAN – Efendim, alt komisyon, tasarruf edeceğiz artık yani bunlar paralel çalışmalar yani tamamen tasarruf edeceğiz, birimiz oraya katılacağız, birimiz katılmayacağız. Ben bir gün çünkü belli... Arkadaşlar şöyle: Pazartesi günü ben alt komisyonun içtimai noktasında irade kullanıyorum. Çarşamba veya perşembe günü alt komisyon raporu temenni ediyorum ki gelir, gelebilir çalışılırsa, arkadaşlar da katılacaklar, onların bilmeleri bakımından diyorum, çarşamba veya perşembe genel müzakere gününü tensip etmek istiyorum.

Sayın Bakanım, başka bir irade var mı efendim?

BAŞBAKAN YARDIMCISI BÜLENT ARINÇ (Bursa) – Estağfurullah.

BAŞKAN – Uygun mu acaba çarşamba veya perşembe günü?

Buyurun.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BÜLENT ARINÇ (Bursa) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Tabii bu tarihleri siz koymakta söz sahibisiniz.

BAŞKAN – Yok, değil, değil size uygun olacak tabii.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BÜLENT ARINÇ (Bursa) – Estağfurullah.

Ben bir iki cümleyle madem ki toplantı bitti yani arkadaşlarımızı sektör temsilcileri olarak dinledik, hepsi çok değerli insanlar, bize yazılı olarak da düşüncelerini vermişlerdi. Ben şundan endişe ediyorum. Yani, bütün konuşmalardan ben şahsen istifade ettim. Biraz önce ayrılırken de Sayın Büyükelçimiz Türmen'e sorduğu sorunun cevabını vermiştim, çok doğru ve haklı bir soruydu. Ama söze başlarken biz eleştirilere açığız, herhangi bir teklif olursa onu da değerlendiririz diye başlamıştım ama takdir bir alt komisyon olarak tecelli etti. Bu konuda benim endişem ve şikâyetim şudur: Yani, alt komisyonlara havale etmenin, doğrusu komisyona havale etmenin bizim Meclis tarihimizde ne anlama geldiğini az çok biliyoruz.

BAŞKAN – Bizim komisyon o anlamda şey etmiyor Bakanım, bizimki rasyonel çalışıyor, hiç merak etmeyin.

BAŞBAKAN YARDIMCISI BÜLENT ARINÇ (Bursa) – Bir, gecikmesin.

İkincisi: Bu tasarı biraz son günlerin tartışmalarının gölgesinde kalıyor. Bu üç senelik bir meseledir yani üç sene evvel getirebilmiş olsaydık -kabahati kendim görüyorum, siyasi tartışmalar oldu, getiremedik- bugün konuşulan şeylerin büyük bir kısmını

konuşmayacak belki başka şeyler konuşacaktık. Bizim tasarımız bugünlerde tartışma konusu olan olayların gölgesinde kalmam, bunu istirham ediyorum.

Üçüncüsü: İşin özüne yönelik eleştirileri başımızın üstünde taşıyalım ama zamanımızı ekonomik kullanalım. Biraz önce konuşan arkadaşlarımız gibi, “5’inci maddede şu var, 7’de şu var, şu çıksın, bu kalsın.” şeklinde işin özüne yönelik bir çalışma yaparsak daha faydalı olur diye düşünüyorum. Ben bu tasarımı, bu taslağı hazırlarken hiçbir siyasi etki altında kalmadım yani bir siyasi irade bana “Bu konuyu hazırla.” demedi, bunu bilmenizi istiyorum.

Dördüncüsü: Hiçbir gazeteciler cemiyesi, gazeteciler sendikası, hiçbir medya kuruluşu da bana “Böyle bir ihtiyaç var, bunu düşünün.” demedi. Bunu sadece bana İnternet medyasında çalışan, görev yapan ve gerçekten hepimizin takdirle izlediği bu sitelerin, başta Hadi Bey olmak üzere, -4-5 tanesinin de isimleri de var burada- onlar bu meseleyi anlattıkları zaman, ben de tabletime veya bilgisayarıma döndüğüm zaman her gün incelediğim, okuduğum bu haber siteleri için bir düzenleme yapılması gerektiğine inandım. Ve kendim şunu düşünüyorum: Günün birinde bu reddedilse mesela, hiç üzülmem. Sadece arkadaşlarıma dönerim, ben elimden geleni yaptım, kusura bakmayın derim. Üzerimde hiçbir siyasi sorumluluk yok ama onlar bunu hak ediyorlar. Bu kadar önemli bir iş yapıyorlar, biz onları bir Basın Kanunu içerisinde muhatap olarak alamıyoruz, onlara avantaj sağlayamıyoruz.

Bu “kayıt içine almak” gibi, eğer Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı olsaydım bu tabiri kullanırdım. “Ben haber sitesiymi” diyecek, isterse diyecek. Sayın Rıza Türmen orada haklı, maddenin yazılışından bir mecburiyet var gibi anlaşılıyor. Hâlbuki oradaki cümleyi “beyanname vermeleri hâlinde bu kanundan yararlanılır”a dönüştüreceğiz, yazılı, elimizde duruyor. Biz yeter ki konuşmalar yapılsın da, bundan ne kadar istifade edeceğimize bakacağız ama orada kayıt altına alırsak bir, haber sitesi kimdir, nedir çalışanları nelerdir, bunları görmüş olacağız. Çalışanlar bundan istifade edecek, haber siteleri bundan istifade edecek. Şüphesiz hakları varsa o kadar da sorumlulukları olacak. Bu sorumluluklar başka kanunlarda düzenlenmiş. Biz onlara bazen atıf yaparak, bazen onlar üzerinde değişikliğe de giderek yine onların lehine hareket edebilecek bir noktaya geleceğiz.

Biz senede 300 milyon lira yerel medyaya ve medyaya ilan ve reklam geliri temin ediyoruz. Bu arkadaşımızın başında olduğu Basın İlan Kurumunun -Sayın Genel Müdür yanımdadır- her sene tarifelerini artırıyoruz. Bizim basına en çok desteğimiz de bu yolda oluyor, öbür teknik destekler bir tarafa, sütun santim hesabıyla her birine para ödüyoruz. 300 tirajlı gazeteğe 15 bin lira veriyoruz, 500 tirajlı gazeteğe 25 bin lira veriyoruz. Sırf bu haktan mahrum olmamak için cinayet işleniyor Türkiye’de. Sakarya’da bir gazetede denetim görevi yapan 2 arkadaşımızı şehit ettiler. Şoförler Odası Başkanı uyduruk bir gazete çıkartıyor, sekreteri gazete çalışanı, telefonlarına bakan adam gazete çalışanı. Biz de diyoruz ki: Kusura bakmayın, medya iseniz biz size bu ilan ve reklamı vereceğiz. Giriyoruz içeriye kurşun yağdırıyor, 2 gencimiz şehit oldu. 300 trilyon lira para veriyoruz. Niye bu paradan haber siteleri de istifade etmesin? Onlar daha çok tirajlı tiraja bakarsanız, milyon tıklanıyorlar, bin tıklanıyorlar. Ben bu pastadan bu arkadaşlarımıza da vermek istiyorum, onların çalışanları da istifade etsin ve sahte, naylon gazeteci sıfatı taşıyanlar bir kenara, kaliteli insanlar burada yüksek ücretlerle çalışanlar diye bunu yapıyoruz. Yani, bu anlayışın en azından bizde hâkim olduğunu lütfen kabul edin.

Yani, önümüzdeki toplantıda da aynı konuşmaları, aynı yazılı metinleri tekrar tekrar dinleyeceksek zaman kaybına yol açabilir diye endişe ediyorum. Alt komisyonumuza inşallah verdiğiniz çalışma süresi içerisinde güzel bir rapor sunmalarını temenni ediyorum.

Sizlere ve bütün arkadaşlara saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz Bakanım, aydınlatıcı oldu, sağ olun.

Kapanma Saati: 17.20